

O R O S Z O R S Z Á G.

Ő Felsege a' Tsászár Sept. 19 kén estveli 6. órakor, és így mintegy 36. órai utazás után, jó egészségben Moskauba érkezett. Következendő napon, kevéssel nap felkölte után, minden útzák megteltek az Urokat látni vágyó lakosoktól. A' Parade piatzra, őrség volt ugyan rendelve, de a' palota körültti téren, egyetlen egy Politzia tisztviselőt sem volt látni. Mindenkinék képén nyughatatlan várakozás látszott, a' midőn egy sokáig tartó Hurrah! a' Tsászárt üdvözlette. A' Monarcha egyedül jelent meg, mindjárt körülvéetve a' sokaságtól, sőt úgy szólván, tsak nem tolakodás közben juthatott a' számára elkészített helyre. A' Metropolita, a' főtemplom küszöbénél fogadta el a' Tsászárt, 's alig kezdte el beszédjét, midőn az egész lágas piatzon, mély halgatás állott bé. Miután Ő Felsege a' beszédet végig halgatta, a' templomba ment, 's innen, Isteni szolgálát után, a' Parade piatzra. Midőn a' Tsászár a' Granovitaja palotában a' nagy léptsőre fellépett, a' piatz felé fordult, és a' népet megköszönté, ez pedig ujolag telyes lelkesedéssel tudtára adá a' Tsászárnak, mit érez Eránta.

A' Chersoni kereskedésnek, melly Odessa virágzása ölta nagyot tsökkent, ismétleni felelevenítésére, a' Kormány meghagyta, hogy a' Dnieper folyó feneke megtisztittassék, és hogy hajókázásra alkalmas légyen, mélyebbre ásassék, melly tzélra 25,000 Rubel ajánltatott.

Sz. Pétervári Ujságok Tiflisből jelentik: Essad Basa, Erzerumnak Seraskierje; hathatós rendszabásokat tett a' Kurdoknak megzabolázásokra, kik kevéssel ez előtt egy, Konstantzinápolyból, Persiába vándorló karavanét megrablottak. Azt mondják, hogy a' Seraskier erre a' végre 26,000 embert gyűjtött-öszve, és hogy a' Karsi Basának fija is 15,000 katonával segedelmére siet, más oldalról egy Persa sereg húzódik öszve Choi tájékán. Taurisból jelentik, hogy Emir Nizam parantsolatot vett 2. osztályal a' Török határ felé való nyomulásra, hogy ott a' Seraskierrel egyetértőleg munkálódjék, egyszersmind némelly kétséges határjegyeket a' két Status között, meghatározzon.

N A G Y B R I T A N N I A .

Fel vagyon számítva, hogy Londonban a' bélyegezellen ujságokból, hetenként 300,000 példány kél el.

A' Cavanban (Skótziában) legközelebb tartatott Tory gyülekezetben, a' többek között elhatároztatott: „A' Miniszterek bánásmódjok Irlandra nézve, a' Róm. Cath. Agitatorokkal olly tzélből való öszveköttetések, hogy ezeknek az Alsóházban befolyást szerezzenek, világos bizonyságul szolgál, hogy a' Cabinet, Irlandban a' Protestantismust megsemmisíteni, és ennek romjain a' Papismust felállítani szándékozik.

A' Londoni Postahivatal részéről, most biztosok vagynak Páris-

ban, hogy az Ujságok szélyelküldözését eligazítsák. A' külső Ujságokra vetett szállítási díj oly nagy, hogy a' többek közt egy frantzia ujságért, mellynek Calaisban az ára 15 frank, Londonban 2 font st. 12 sh. és 6 p. kell fizetni. Ezen summát a' Posta tisztviselők húzzák, 's természetes, hogy belőle felette meggazdagodnak.

September utolsó hetiben, Londonból, Hamburgba 2580 lat arany, Lisbonába 9770 Sz. Pétervárába 4144. Oportóba 501. Ezüst Belgiumba 25,582 lat. Lisbonába 554,917. Oportóba 687. Sz. Pétervárába 20,000 szállított.

Granadából Aug. 19. ről érkezett tudósítások szerint, ezen napon, a' Négerek, békétlenül tértek vissza munkájokhoz. A' városhoz közel 2 jószágon legnagyobb makatsságot bizonyítottak. A' polgári tisztviselők hathatós rendszabásokhoz nyúltak; a' fő zenebonáskodók befogattattak, és a' pórnéptől kísértt, 's betstelenített katonai őrizet alatt a' Városba hirtzoltattak, 's rövid úton megfenyítetttek. Ez az elhatározottság a' többieket elijesztette, 's az egész szigetre kiterjedő öszveesküvést megakadályoztatta. Tabagoban az első 3. nap békében folyt le, úgy szinte Sz. Vincentben is, hol csak a' Négernék nyakaskodtak, midőn kinyilatkoztatták nékiek, hogy az új rend beállásával, némelly jótéteményektől elesnek.

PORTUGALLIA.

Dom' Pedro élete, vagy halála felől semmi bizonyos nints. Egy Lisbonai levelező Sept. 28. ról így ír: Dom Pedrónak már magának sints reménysege, hogy a' betegségből kigázolhasson, 's azt mondja, hogy orvosai csak akkor tudták meg betegségének okát, midőn már késő volt a' segedelem. Ha-

lála több tekintetben Nemzeti szerenstéllenség leend, mert még lágalább is egy esztendő kellett volna Dom Pedrohoz hasonló férjfiú, a' Kormányhoz. Tsak erős character vihette a' közdolgokat a' bődögságnak arra a' fokára, mellyen most szemléljük. Nem tsak testvére ellen kellett küzdenie, hanem tulajdon jobbágyainak előitéletek, és tudatlanságok ellen is. Dom Pedrót nem az után kell megítélni, a' mi volt Braziliában, hanem azután, a' mint Őt Európában találjuk, 's itt bátran lehet mondani, hogy mindenkör úgy tselekedett, mint Országának legjobb barátja. Halálát leginkább, egy Operában, azon tudva lévő történet siettetli. Az eránta mutatott háládatlanságon tsak az tsudálkozhatik, a' ki a' Portugailus characteret eléggé nem ismeri. A' közjövedelemből, tulajdon személyére fordított summának tsakélysége, mindenkör megtzáfolja azon hamis hirt, mintha ő tsak a' maga vagyonyjának öregbitésén iparkodott volna. A' Tsászárné a' jelen kényes pillanathan, körülte leggondosabban forgolódik, 's olly kedves, minden Házához tartozói előtt, hogy Miatta, a' legnagyobb szomorúságba merültek. Mihelyt a' Tsászár 18. kán veszedelmes állapotját érzette, a' Cortesekhez a' már közlött iroványt utasította, mellyben a' Regenségről letesz, 's melly midőn Acevedo Titoknok által felolvastatott a' Deputatusok Kamarájában, az egész Publicumra nagy benyomást tön. Rövid tanátskozás után elhatározottat, a' dolegnak ugyan azon Biztossághoz való utasítása, melly már egyszer a' Regensség, és a' Királyné férjhez menelele ügyében munkálódott volt. Ez a' Biztosság 4 óra után, következő tudósítását adta be: „Mint különös Comité, megbizattatván, melly szerint ezen Királyság Kormányára nevezend-

szabást javalljunk; mivelhogy a' Bra-
ganza i Hertzeg Ő Tsászári Felsege
nem képes többé vinni a' Regenséget
a' Királyné nevében, fontolóra vévén,
hogy a' Nemzet java azt kívánja, melly
szerént a' Constitutzionalis Charta ere-
jénél fogva a' Kormány vezetésére egy
olyan személy neveztessek ki, a' kiben
a' képviselői Kormány állandóságának,
a' békességnek, és köznyugodalomnak
kezesére találunk: fontolóra vévén,
hogy az Ország régi törvénye szerint,
a' Fejedelem kis korúsága, életidejé-
nek 14 dik esztendejével megszűnt, 's
noha jelen esetben, a' Chartában más
határozatlik, ez mégis azon határozat-
ok között való, melly a' Cortesek ál-
tal megváltoztathatlik, és egyes esetben
felfüggesztethetik: végre azt is meg-
gondolván, hogy II-dik Dona Maria,
mind testi, mind erköltsi tehetségei-
nek kibontakozása által, olly állapotra
jutott, hogy a' jelen szempillantástól
fogva, az Ország, és kormány köte-
lességeit magára vállalhatja, jónak ta-
láljuk, hogy II dik Dona Maria Ő
Felsege, tökéletes korának tekintes-
sek, és nyilatkoztassék. Költ a' Corte-
sek palotájokban Sept. 18 kán. (Követ-
keznek az Aláírások.) A' Comiténak
jóváhagyása, szavazásra került, és egy
akarattal elfogadtatott. Az első Kama-
rában 25. Pair szavazott mellette: az
ellenfél azt javallotta, hogy míg a' Ki-
rályné életidejének 18 dik esztendejét
elérné, addig a' Cheria határozatjánál
fogva, Dona Isabella Mariára
bizattassék a' Regenség. Tegnap egy
Kiküldöttség, Palmella Hertzeg szó-
noksága alatt, Queluz palotába ment,
's a' Királynét tudósította a' Cortesek
határozatjok felől, a' mire a' Királyné
ekképpen felelt: „Köszönöm a' Corte-
seknek, a' Vélem éppen most közlött
határozatjokat, tsak hogy az arra okúl
szolgáló szerentsétlenséget felette sajná-

lom. A' mi tsak hatalmamban áll, min-
dent megteendek, a' Constitutzionalis
Chartának feltartása végett: igyekezni
fogok Felseges Atyámnak virtusait kö-
velni, és minden tekintetben tanácsát
fogadni.“ Eleinte az vólt a' tzel, hogy
ha a' Regens meghalna, tökéletes kora
eléréséig, 4. személyből álló Regens
Tanács- rendeltessek a' Királyné mellé.
Ezek fogtak volna lenni: Palmella
Hertzeg, a' Pairek Kamarája Elnöke,
a' Coimbrai Püspök, a' Deputatusok
Kamarája Elnöke, Terceira Hertzeg,
és Marquis Saldanha. 17-kén későn
estve, minden Pairek, és az Opposi-
tzió tagjai, Campos Úrnak házában
öszvegyülének. Marsall Saldanha is
jelen vólt. Ezen sokáig tartó gyűlésben
végre elhatározatott, hogy Dona Isa-
bella Mariához, az Oppozitzió
közben járása végett, Deputatzió kül-
dessék. Saldanha, ki még tsak ke-
vés órával az előtt más értelemben vólt,
most a' javallatban tökéletesen meg-
egyezett. A' Deputatzió 18 kán jókor
reggel Bemficába indult az Infan-
tinnhoz, 's azonnal audientziát nyer'.
Az Infantinn érzékenyül fogadta mind
azon feltételeket, mellyek Tölle a' De-
putatziótól általadott iroványban kíván-
tattak. Saldanhának ebbeli két-
színúsége, a' Minisztereket, kedvetlen
dilemmába helyezettte, mellyből még-
is győzedelmesen, 's a' Marsalltól nem
várt módon kigázoltak. A' Marsall,
mint említődött, egyik tagja vólt azon
Comiténak, mellyhez Dom Pedro
leköszönése utasittatott, 's itt Magel-
haes, és Marciano de Acevedo,
minden kifogásait megtzáfolták, 's azon
javallattal lepték meg, melly szerint a'
Királyné, minden Regens Tanács nél-
kül, azonnal telyes korúnak nyilalkoz-
tassék, az Oppozitzió nem kevésbé vólt
meglepve, midőn a' Comiténak tu-
dósítása a' Kamara elibe jött, hol köz-
a)

karattal elfogadtatott. A' Donna Isabella Mariához, ki a' dolgok ebbeli helyzetében, ha bár nem disztelen, mégis minden esetre szerentsélen szerepet jádzott, küldetett Deputációhoz, tartoztak még Marquis Lulé, Gróf Lumiáres, és Rebellio Urak is. A' Királyné ma tette le a' Cortesek palotájában az esküvést. Alig mulatott a' teremben 5. minutáig, 's midőn a' kotsiba lépett, hogy Qu eluzba visszaforduljon, szerentséltenségre kotsija körül néhány rakétát botsátotak fel, a' mitől a' lovak megijjedtek, 's tsak nagy nehezen lehetett megjuházítani. Most az a' nagy kérdés, valljon a' Királyné meghaggya e' Miniszteriumában az eddigleni Statusférjfiakat, kik legalább ekképpen neveztethetnek, úgy mint Silva Carvalhot, Freirét, és Aguiart, vagy pedig egészen új Miniszteriumot képzend. Ez a' 5. férjfiú megmaradhatna ugyan, ha akarna, tsak hogy akkor az volna a' bökkenő, vallyon az ujak, hozzájok fognának e' illeni? A' Oppozitiónál senki sints, a' ki Carvalhónak megmaradását nem kívánná. Minden különböző véleményű férjfiaktól, kik a' Kormányhoz szeretnének jutni, felszóllítatott, állana hozzájok, sőt hogy tanátgyűléseikben vezetőjök lenne, de ő mindegyiknek, állandóul ekképpen felett: „Egy pártos félnek kezében sem akarok játékuul szolgálni: a' mit tettem, és tehetek, azt más, Portugalliában véghez nem viheti. Most betsülettél léphetek vissza. Igaz, hogy minden rendjeinkre nézve, hatalmas javítások, és tökéletes újászületésünk végett, messzeterjedő javallatok voltak szemem előtt, de ha tsak a' Minisztériumban, minden férjfiak, nintsenek vélem egy értelemben, és a' Cabinet a' Reform Systemáját nem követi, melly után a' Tsászár, és én munkálódtunk,

tovább Miniszter nem lehetek.“ Pallengella Hertzeg-nem igen fogná magát vonogatni a' Miniszterségtől. A' mi Saldanha Marsallt illeti, evvel egyik fél sem nyerne, sem nem vesztené, mert gondolkozása minden órában változik. Tegnap, a' Kormány parantso-latjára, a' belföldi adósságból öszvesen 2,705,367,966. Reis papirospénz égettetett meg az úgynevezetett Rovio piatzon közönségesen. Ez a' Summa, mintegy 626,000 font sterlinget tészén, 's Sept. 27 kén ismét annyi fog megégettetni. A' Királyné férjhez menetelét illető tárgy feletti vitatás közben, a' Pairek Kamarájában, Gróf Taipa, képzelődése által annyira elragadtatott, hogy azt gondolta, melly szerint ha ez ifjú Királyné Leuchtenberg Hertzegnéhez adatnék, akkor a' Spanyol korona, ismét a' Napoleon Jó z s e f sorsára jutna! Azt mondják, az itteni Udvaron lévő frantzia követ, nyilván kijelenté, hogy Kormánnya semmi esetre sem hagyandja jóvá az említett öszvekelést.

NÉMET ORSZÁG.

Müncheni lapok Aschaffenburgból Oct. 5-ről jelentik: Ö Felsége, tegnap utazott el innen, miután már több Udvari kotsik előre mentek volt. Azonközben tegnap estve hetedfél órakor, Estafellán, a' Királyné Felséges Attyának haláláról való hir Altenburgból megérkezett, 's ez, a' már elútagott Királynénak is sebes póstán, Würzburgban tudtára adattott: a' mire a' Királynő, a' szörnyű veszteség miatt lesujtatva, úljából visszatért, 's itt kívánja tsendes magánóságban siratni boldogult Attyát.

GÖRÖG ORSZÁG.

Messenia és Arkadia zavarban vagynak, úgy annyira, hogy köz fel-

kelés (Standrecht) rendeltetett. A' főtzinkosok fejekre, egyre-egyre 3000 Drachma (1200 forint) jutalom tétetett. A' köz felkelés Elnökévé Gordon Obester, egy Angoly nevezetett. Továbbá, egy Udvari biztos is küldetett az említett két Provintziába, a' ne talán előadandó nehézségek megvizsgálására. A' Regenség Elnöke néhány nap óta gyengélkedő egészségben van, 's azért az Orvosok tanátsára, rövid időre Spezziába utazott, Robell Status tanátsostól kísértetve. A' mint mondják, a' Király Ő Felsége, és a' Regenség, legközelebb Athenéba mennek, hogy ezt az Ország fő Városává, ünnepélyesen kinyilatkoztassák: akkor nap fog letétetni az első kö a' Parthenon megújítására is, úgy-nem különben a' Piraeuson egy új Város építésére. Klenze titkos Tanácsos igazgatja a' munkát. Ezen utóbbi Városban a' Scioták akarnak letelepedni. Sokat beszélnek rólla, hogy a' Rormány Naupliából rövid idő milva Athenéba fog általtétetni.

FRANTZIA ORSZÁG.

Paganini, és Janin Jules között, penna háború támadt: ez utóbbi ugyanis arra akarta bírni a' hires művészt, hogy a' Sz. Etienni, vizáradás miatt — szerentsétlenné lett lakosok felsegellésekre, Concertet adna, de azt a' művész meglagadta, 's azért Janin, irásban felette kikelt ellene. —

A' Pairek Törvény Udvara, Oct. 20-ra vagyon méghiva, a' midőn Girod Úr, az úgynevezett Aprilisi öszveesküvésbe bonyolodott személyekről tudós irását beadandja. Ezen tudósítás felolvasása, legalább is 10. Űlést fog el, és ha, a' mit gyanítani lehet, a' Törvény-szék competentiája felett, vitatás tá-

madna, akkor a' tulajdonképpen való Perek tsak Novemb. végén vétetnek fel.

SPANYOL ORSZÁG.

Madrid Sept. 25-kén: délutánni 4. órakor. Mintánn a' Procuradorek Kamárája tegnap előtt, a' külföldi adósságok feletti közönséges vitatását elvégezte, mái napon, 63. szótöbbséggel 47. ellen a' Rormány javallatjának 1. ső tikkelyét elfogadta, melly így szól: „A' Rormány-nak különböző időkben a' külföldön tett minden adósságai, 's nevezetesen, mind az 1823-dik esztendő előtti, mind utánni költsőnei, Status adósságoknak elesmértetnek.“

(Moniteur.) Rodil, Pamplonában odahagyta a' sereget, 's mint mondják, Estremadurába indult. A' Junta még mindég Lecarozban vagyon. Jaureguy, Tolosá felé indult. A' Santanderi Consul 23-ról írja, hogy ott a' Cholera kiütött légyen, és hogy Castor Corvett, és még egy angoly brigg, ezen kikötő előtt fekszenek.

Bayonne Sept. 29 kén estveli 9. órakor: „Tegnap a' Királyné seregei Almandazba nyomúttak. Elisondo felszabadított. A' Junta Etchalárba tér vissza. Don Carlos 27 kén Euguyban volt. Esparteno 15 kén és 16-kán Munguia környékén, a' Biscayaikra ütött, melly alkalommal Garay papot, ki a' Bilbaoi blokádat commanderozta, elfogta. 19-kén Castor, minden foganat nélkül támadta meg Villareayot, 20-kán Iriartétől eléretett, 20. emberétől, 's egyszemind a' Castiliai Juntának minden íróványaitól megfosztatott.

(Gaceta de Madrid.) Ő Felsége a' Királyné elhatározta, hogy a' Rodil Marquis General által vezetett éjszaki sereget, két, egymástól

független seregre ossza, mellynek egyike, Kizárólag a' Navarrai Királyságban, és a' másik a' Baszki Provinciákban, egymástól külön valva ugyan, de mégis költsönös segedelem mellett, egyetértőleg munkálkodjanak. Ezen határozat következtében, a' Regensné, az egyik sereg felett, Espózy Mina General hadnagyra, a' másik felett pedig Osmá Marsallra bízta a' főparantsolatot. Gróf Armildez de Toledo Marsall, megmarad Navarrai General Commandansi hivatalában, Vice Királyi titullal. Az Estremadurái General Kapitányság, ismét Rodil Marquisra biztatott, kinek ditséretes magaviseletével, és fáradhatatlan igyekezetével Ő Felsege tökéletesen meg vagyon elégedve. Későbbi tudósítások szerint az Insurgensek seregében nagy a' békételenség, 's Zumalacarréguy, Guinelaldé Guerilla vezért, törvényszék elibe idézte.

Utánírás. Zavaia, a' ki régen Bilbao környékén kóválygott, legközelebb ezen, a' Cholera miatt lakatlan városba bényomúlt, 's reá terhes hadi adót vetett: azomban, itt a' Carlisák nehezem maradhatnak sokáig, mert Espartero közel áll 3000 emberével.

A' Morning Heraldnak egy levelezője ekképpen ír a' Spanyol hátról: Hogy Rodil Generál kegyetlenségéről valakinek megfogása legyen, egy borzasztó, 's valóban mindenkiben, eránta, gyűlölséget gerjesztő tselekedete közöltetik. „Egy szegény Alcalde, számos familianak atya, elfogatott, mivel a' Carlisáknak ételmet szolgáltatott. Rodil General elibe hirteltatván, ez azt parantsolta, hogy agyon lövettessék: a' szegény ember eleget rimánkodott, 's ellágyította a' körülállóknak sziveiket, de mind hiábán, mert Rodil é kemény maradt.

Végre a' kétségbe esett vissza feleselni bátorkodott: Mit vétettem úgymond, midőn egy tsapat Carlista falunkba beültött, 's engemet, és másokat is halállal fenyegetett, ha számára kenyeret nem szerzek: fegyverét mejjemre szegezte, és így engednem kellett az erőszaknak, hát miért nem gátolta meg az Úr, így szólla Rodilhoz, az ellenségnek reánk ütését? Midőn én kenyeret adtam az ellenségnek, körülbelöl 10. mértföldnyire egyellenegy katonája sem volt a' Királynénak, hát mit volt mást tennem? midőn bennünket általmaznak, akkor igenis halált érdemlünk, ha a' parantsolatnak nem engedelmeskedünk. Erre Rodil dühössébe jött, és azon szempillantásban agyon lövette a' szegény Alcaidet. Ily kegyetlen Politika a' Provinciát felháborította, és sok békés lakosokat arra bírta, hogy házokat elhagyván, Zumalacarréguyhoz mentek által. Pamplonából, Rodil a' hegyekbe vette magát, és Lorenzo, 's Carondelett veszteségek miatti haragjában, mindent meggyújtott, a' mi tsak útjában állott. Lesában egy házra, mellyben Don Carlos hált volt, 1000 piaster küntetést vetett: azután magát a' házat meggyújtatta, 's tulajdonosát, minden familiástól együtt, fogolyképpen Pamplonába hirteltatva. Ily oktalan tselekedet következtében, a' Provinciában közönséges mozgás támadt, úgy, hogy most már a' Királynénak egyetlenegy barátja sints ottan. A' lakosok odahagyták házaikat, 's minden javok vagy behúzatott, vagy felgyújtott. A' hatalmas Generális, most már útjában, mindent pusztán talál, asszonyok és gyermekek a' hegyekbe szaladnak előtte, mint valamely dühös állat előtt. Még egy más parantsoló is van, ki jámborság színe alatt, kemény szívet rejt keblében, ez is felet-

te nevelte a' Királyné eránti gyűlölséget. Gróf Armildez de Toledo a' neve; Navarrának Vice Királya. A' napokban, 8. Alcalde, és Vice Alcalde ugyan annyi faluból való, nem egyébért, hanem hogy a' mezőn szabadon kalandoztak, Pamplonába vitettek, 's itt Katonai biztosság elibe állították: vallomásokban azt nyilatkoztatták, hogy a' Carlisták meghagyásokból ört állottak, 's a' katonák mozgásokra ügyeltek: ök a' Grófot tudósították ezen parantsolat felől, 's öltalomért esedeztek, de kérelmek semmi tekintelbe sem vétetett. A' katona biztosság tagjai, ártatlanoknak nyilatkoztatták a' bévádoltakat. Ezen a' Gróf megbosszankodott, 's a' biztosságot felfüggesztéssel fenyegette: azután az Alcaldékat, 3. polgári bírák elibe utasították, kik a' Hadi törvényszék határozatját helybenhagyták. A' Gróf haragjában, ismét öszvehivta a' Biztosságot, 's következő kérdést tette elibe: „Megszegték e' a' bévádoltak 1830 ban a' Mina General ellen kiadott Királyi parantsolatot? mivel pedig a' kérdésre csak igennel lehetett felelni, kettő a' foglyok között agyonlövettetett, a' többi 6. pedig 10. esztendei gályarabságra íteltetett. És ilyen embereket tudtak a' Miniszterek Navarrába küldeni, hogy ezt a' fellázzadt Provintziát megnyugtassák!

ÉJSZ. AMERIKAI EGYES. STÁTUSOK.

Az Aug. 26 ki éjszak Amerikai Ujságokban jelentetik, hogy Philadelphia ban ismét nyughatatlan mozgások mentek véghez. Egy fekete borbély, egy fejtört ügy megvert, hogy ezt, ispotályba kellett vinni. Erre egy tsoport nép öszvegyűlt a' fekete háza előtt, azt bétörte, 's magát a' tulajdonost kegyetlenül elkínózta, míg egy osztály katonaság érkezvén, a' fölzinkosokat befogta, és így a' rendet helyreállította.

B É T S.

A' Felséges Tsászárs és Tsászárné Oct. 10 kén szerentsésen és kívánt jó egészségben megérkeztek Brünnből Bélsbe.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Végh István sz. István ap. kir. középkeresztese, ts. k. kamarás, és belső litkos tanácsos, koronaör, baranyai főispán 's a' m. tudom. Társ. igazgató tagja nints többé! Sept. 20 kán damonyai birtokán Soprony megyében súlyos idegláz lepte meg a' Bécsből vidémon visszaérkezöt 's 10 nap alatt Sept. 30 kán jobb világba szenderíté a' haza 's király kedvelte ditső ferfiut életpályája 75 kában; f. h. 9 kén takarítatlak el hideg tetemei Babócsán a' nemzeti sírboltba 's akkor tartatnak a' tisztelkedő 's engesztelő gyászaldozatok. Minden magasztalás e' hazafi polgár fölött felesleg. Mi tisztesebb borostyánfűzért nem függeszthetünk sírkeresztjére a' hamvadó üdvezültnek, mintha azon ritka szerentséjü érdemét érintjük, mellynél fogvást, atyja 's nagyatyja példajaként, kik több országoló fejedelmink alatt felszázadig 's azontul szakadatlan 's tántorulhatlan hűséggel 's ügyességgel szolgálak a' hazát, kedves Elhunytunk is egy pár hónap hiján szinte 50 évet szentelt ezerféle viszonyokban 's a' legzavarosb 's vészterhesb időkben a' közjó ügyének, midön érdembeislő Fejedelmünk diszes nyugalomra méltatá a' tsüggedhetlenül fardozót. Pest vmegye palotájában a' Marczibányi Intézet idei jutalom-osztásakor nádori képviselő biztosképen hazafi elérzékenyüléssel szavált lelkes beszéde vala végbutsúja 's hatyuéneke a' Haza előtt. Ferjfmagzat nélkül hajlot sírjába. Két leánya közül az idösb. apáczaftályolt öltve az éggel 's égiekkel rokonult monostorában, a' kisebb k. Joanna minden jó és rokon kebel áldá-

síval 's könnyes sohajtásával körüllebegve keserű országos tiszteletű nemzője kora eltűntét.

Löcse Sept. 26 kán. Sept. 24-dikére viradott éjjel, Szepes vmegyében fekvő Vagendriszel bányaváros, a' Máriássy nemzetség tulajdona, hamuvá égett. A' dühösködő szélvész lehetlenné tön minden segítséget, annyira hogy az egész, legnagyobb részint faépületekből álló városnak, csupán két csüre 's 10 zsellérháza maradt épen. Mind a' két templom 's papilak (kath. és ágostai vallásu) a' lángok martalékává lett, a' harangok elolvadtak, az evang. szentegyház belül is kiégett. Három ezer szorgalmas, és eddig magát jól birta lakos, fedél, élelem, ruházat és takarmány nélkül 's így mindenben szűkölködik, mert öt óra negyed alatt az egész hely lángba borult, 's a' lakosok többnyire mesztelen, csupán életjüket mentheték meg. Egynek 15 ezer forintja kész pénzben is elégett, mellyet más nap egy szomszéd uradalomnak fáért kellett volna fizetnie. Tíz ember életét is veszté. A' szomszéd Igló és Svedlér városok polgárjai siettek ugyan a' károsultaknak némi élelmi segítséget nyújtani, de még is kimondhatatlan az inség 's minden érző szívet részvétre szólít.

Pozsonyban Oct. 4 dikén inhidegtelelésben elhunyt Nagys. Markovich János úr, kir. tanácsnok, a' tek. kir. ítélőszék előadó táblabírája és a' magyar kir. tudományok Egyeteménél a' törvénykar igazgatója és előlülője életének 50 dik esztendejében. Hideg tetei az elhunytnak sz. kir. Pozsony vá-

rosa köz temetőjében Oct. 6-dikán tákarítottak - el.

ERDÉLY.

Kolozsvárt Sept. 27. A' mai nap tétetett fel néhai érdemes professor Lengyel István úr emlék köve, melyet is a' kolozsvári ref. kollegyombeli ifjuság háládatos tanítványi érzésből emelt. A' sir domb mellett a' tanuló ifjuság harmóniás énekei közt előbb kollegyom seniora Szentkirályi Sámuel, ezután a' boldogultnak törvényt tanuló jó |reménységű fija Lengyel Dániel tartott czélarányos beszédet. A' boldogult egyenes lelkű férjfiu emléke nem csak e' holt kö betűiben, de háládatos tanítványi sziveiben is élni fog.

N. Enyed Sept. 25 kán: A' mai nap estvéjén holt meg az ide való ev. ref. collegiumban hit tudományt tanító nagy érdemű professor Tompa János úr, ki is ugyan ezen tudományt az előtt több esztendőig a' m. vásárhelyi ref. collegiumban tanította volt. A' vallás 's haza sajnosan részt vesznek ezen tudós 's közhasznu tanító halálában.

A' Pénz folyamat October' 14-kén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 7/16
Az 1820-béli sorsosok: — —
Az 1821-béli hasonlók: 138 1/4
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: — — for. keltek, mind Conv.
Bank-Aktziák keltek — — for. ton.
Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J o s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykál Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)